

خبر

گزارش فولادگر از وضعیت بخش صنعت در تولید فولاد و سیمان از برنامه عقیم عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس از تهیه هشت گزارش کمیسیون صنایع در خصوص وضعیت بخش صنعت و معادن خبر داد و گفت: این گزارش‌ها از هفته آینده در صحن علنی مجلس قرائت خواهند شد. حمیدرضا فولادگر در گفت‌وگو با فارس اظهار داشت: در این گزارشات، نقاط مثبت و منفی بخش صنعت و اقدامات انجام‌شده در این بخش بررسی شده است. وی با بیان اینکه در برنامه چهارم دستیابی به رقم ۱۱/۲درصدی ارزش افزوده بخش صنعت هدف‌گذاری شده بود، گفت: این در حالی است که برآورده‌ناشان‌دهنده رشد حدود هشت‌درصدی ارزش افزوده بخش صنعت برای سال ۸۸ است.

وی با اشاره به پایین بودن نرخ رشد بخش‌های مختلف اقتصادی کشور در سال گذشته تصریح کرد: نرخ رشد اقتصادی ایران طی چهار سال اخیر روندی کاهشی داشته است.

فولادگر با اشاره به برخی اختلاف‌نظرهای موجود بین وزارت صنایع، مرکز آمار و بانک مرکزی در زمینه تعیین ارزش افزوده بخش صنعت اظهار داشت: این اختلاف از متفاوت بودن شاخص‌های مورد بررسی ناشی می‌شود که صدور مجوزهای بهره‌برداري و سرمایه‌گذاری‌های بخش صنعت از جمله این موارد است. وی توضیح داد: در برخی موارد این اختلاف بر سر آن است که ظرفیت‌های ایجادشده، جزء تولید و سرمایه‌گذاری محقق‌شده، محاسبه شود یا خیر. به گفته فولادگر دستگاه‌های مرتبط باید یک مبنای مشترک را برای تعیین نرخ رشد بخش صنعت مشخص کنند تا در این مورد به عدد واحدی برسند.

وی تصریح کرد: بررسی وضعیت بخش صنعت نشان می‌دهد برخی از تکالیف برنامه چهارم محقق شده و بخشی از آن نیز محقق نشده است که در همین خصوص، کمیسیون صنایع عملکرد بخش صنعت و معدن را در طول برنامه چهارم مورد بررسی قرار داده است. به گفته وی طی سال‌های گذشته، تولید واحدهای غیردولتی در برخی از زمینه‌ها کمتر از ظرفیت ایجادشده بوده و این موضوع بر میزان اشتغال‌زایی بخش صنعت نیز تاثیر گذاشته است.

عضو کمیسیون صنایع با اشاره به ظرفیت‌سازی انجام‌شده برای تولید فولاد خمد در کشور طی سال‌های اخیر گفت: این در حالی است که چند سال است تولید فولاد در حد ۱۰ تا ۱۱ میلیون تن باقی مانده و افزایش تولیدی نداشته‌ایم. وی ادامه داد: در زمینه تولید محصولات فولادی نیز در حال حاضر امکان تولید ۱۴ میلیون تن محصول فولادی در کشور وجود دارد که بر اساس برنامه چهارم باید به رقم ۲۱ میلیون تن دست می‌یافتیم، این مساله نشان‌دهنده عقب بودن صنعت فولاد از اهداف برنامه است.

فولادگر ادامه داد: بر اساس اهداف برنامه چهارم، تولید فولاد خام باید ۱۹ تا ۲۱ میلیون تن باشد که در این زمینه

نیز از برنامه عقب مانده‌ایم. وی افزود: در زمینه تولید سیمان وضعیت نسبتاً بهتری داریم، هرچند تمام ظرفیت‌سازی‌های انجام‌شده در این خصوص نیز کامل نشده است.

تعمید استاندارد یورو۲ خودرو تا سال ۹۰ عقب‌نشینی دولت از استانداردسازی سوخت
پانچمین خودروسان با اشاره به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن برای اعمال استاندارد یورو۲ تا پایان سال ۹۰ گفت: کمیسیون زیربنایی دولت رعایت استاندارد یورو۲ را برای دو سال آینده تمدید کرد. احمد نعمت‌بخش در گفت‌وگو با فارس اظهار داشت: بر اساس مصوبه سال ۸۴ باید از ابتدای امسال به مدت دو سال استاندارد یورو ۳ و از سال ۹۱ نیز استاندارد یورو ۴ در مورد آلانددگی خودروها رعایت می‌شد. وی ادامه داد: اجرای این مصوبه مشروط به تأمین سوخت مطابق با استاندارد یورو۳ از شش ماه قبل از اعمال استاندارد

توسط وزارت نفت است که در این مورد خودروسان با وزارت نفت مکاتبه کردند و طی دو نامه مکتوب دریافت‌شده از این وزارتخانه اعلام شد امکان تأمین سوخت دارای استاندارد یورو۲ برای امسال و سال آینده وجود ندارد. وی ادامه داد: کمیسیون زیربنایی دولت نیز با استناد به این نامه‌ا، اجرای مصوبه سال ۸۴ را به همان اندازه که تأمین سوخت استاندارد تاخیر داشته، عقب انداخت. نعمت‌بخش با بیان اینکه طبق مصوبه کمیسیون زیربنایی دولت، اجرای استاندارد یورو۲ تا آخر سال آینده ادامه خواهد داشت، گفت: برای جبران تاخیر ایجادشده، از سال ۹۱ استاندارد یورو۴ اجباری خواهد شد و به این ترتیب، زمانی برای اجرای استاندارد یورو۳ نداریم. وی با بیان اینکه در تمام کشورهای مدت زمان اجرای هر استاندارد چهار سال لحاظ می‌شود، افزود: نمی‌توانیم ادعا کنیم که از کشورهای اروپایی سابقه داریم، در فاصله کمتری می‌توانیم به استانداردهای جدید دست یابیم، به همین دلیل باید فرصت لازم را برای اجرای استانداردها داشته باشیم. وی افزود: برای اعمال استانداردهای جدید و به‌روزرسانی استانداردهای قبلی باید نسل دوم خودرو عوض شود که این مساله نیازمند گذشت یک زمان چهارساله است. مشکلات گذن زیربنایات، سوخت و واکنش به این موضوع که رئیس سازمان حفاظت محیط زیست تا توافق با وزارت صنایع برای اعمال استاندارد یورو۳ از سال ۸۹، یورو۴ از سال ۹۱ و استاندارد یورو۵ از سال ۹۲ خبر داده است، گفت: توافقی در این مورد صورت نگرفته است. وی تأکید کرد: مصوبه کمیسیون زیربنایی دولت برای اجرای شدن باید در هیات دولت به تأیید برسد.

فرهنگی: احتمال منفی شدن استرداد لایحه برنامه پنجم قوت گرفت

یک عضو هیات رئیسه مجلس با اشاره به موضوع استرداد لایحه برنامه پنجم گفت: در صورتی که لایحه برنامه مسترد نشود، دولت مجدداً لایحه‌ای جدید ارائه خواهد کرد که در صورت ارائه لایحه جدید کار ما متشکل خواهد شد چرا که بررسی امور لایحه برنامه پنجم در کمیسیون تلفیق مراحل پایی خود را طی می کند.

گزارش رقابت‌پذیری جهانی جامع‌ترین گزارش در خصوص محاسبه رقابت‌پذیری کشورهای جهان است که توسط مجمع جهانی اقتصاد هر ساله تهیه می‌شود.

مورد بررسی قرار گرفته‌اند که رتبه ایران برای اولین بار در این گزارش تعیین شده است. برای تعیین رتبه هر کشور در این گزارش بیش از ۱۱۰ متغیر مختلف مورد اندازه‌گیری و مقایسه قرار می‌گیرند. حدود دوموم از این متغیرها بر اساس نظرسنجی از مدیران اجرایی بنگاه‌های اقتصادی و یک‌سوم باقیمانده بر اساس داده‌های آماری رسمی منتشرشده توسط کشورها و نهادهای بین‌المللی اندازه‌گیری می‌شوند. در همین راستا مصاحبه کوتاهی با آقای حامد روحانی رئیس مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران به عمل آمده است که متن آن در ادامه می‌آید.

–آقای روحانی، تعیین رتبه جمهوری اسلامی ایران در گزارش رقابت‌پذیری خواسته جامعه علمی کشور و راهنمای بسیاری از سیاستگذاری‌های اقتصادی کشور است. لطفاً بفرمایید مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در تعیین رتبه رقابت‌پذیری جمهوری اسلامی ایران چیست؟

در تعیین رتبه رقابت‌پذیری دیدگاه مدیران ارشد بنگاه‌های اقتصادی نقش اساسی دارد. رتبه رقابت‌پذیری ایران که هم‌زمان با سی و یکمین سال انتشار این گزارش محاسبه شده است بیاتگر نقاط قوت فراوانی در محیط اقتصاد ایران است که چنانچه توجه کافی برای رفع مشکلات رقابت‌پذیری کشور به عمل آید رتبه ایران به مراتب بهبود خواهد یافت که نشانگر حرکت مناسب کشور به سمت اهداف توسعه و سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۴ نیز خواهد بود. جمهوری اسلامی ایران برای اولین بار در گزارش امسال محاسبه شده و رتبه ۶۹ به دست آورده که این نشان از وجود نقاط قوت ملمس و همچنین چالش‌های جدی در این کشور دارد. از سه مرحله توسعه که شامل مرحله اقتصاد مبتنی بر عوامل تولید، اقتصاد مبتنی بر کارایی و اقتصاد مبتنی بر نوآوری است، جمهوری اسلامی ایران کشوری در حال گذار از مرحله یک به مرحله دو یعنی اقتصاد مبتنی بر کارایی است. بر این اساس در مقایسه با کشورهای دیگری که در این مرحله از رقابت‌پذیری قرار دارند به عنوان مثال ترکی بازار ایران از عوامل مهم رقابت‌پذیری کشور به شمار می‌رود و ایران در این شاخص رتبه بیستم جهان را داراست. همچنین شاخص بهره‌مندی افراد کشور از تحصیلات و خدمات بهداشتی مقدماتی از عوامل مثبت تاثیرگذار بر رقابت‌پذیری اقتصاد ایران است. در مقابل ضروری است نسبت به اصلاح عوامل موثر بر برخی شاخص‌های دیگر اقدام جدی در کشور صورت گیرد. کارایی بازار نیروی کار در ایران در مقایسه با دیگر کشورهای جهان در گزارش رقابت‌پذیری رتبه غیرقابل قبولی دارد و بر بین ۱۲۹ کشور مورد بررسی در مکان ۱۳۵ قرار گرفته است. به همین شکل عدم پیشرفته بودن بازار مالی در ایران از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار بر رقابت‌پذیری کشور است و ایران رتبه ۱۲۰ را در این خصوص به خود اختصاص داده است. در کشورهای منطقه مثلاً بحرین در همین شاخص رتبه بیستم و قطر رتبه نوزدهم را دارد. بر همین صورت در حالی که کارایی بازار نیروی کار در ایران رتبه پایین ۱۳۵ را دارد، قطر با رتبه ۱۴ و آذربایجان با رتبه ۲۵ در سطح جهان جایگاه بسیار مناسب‌تری نسبت به ایران دارد.

–آقای روحانی، حال که صحبت از کشورهای همسایه به میان آمد وضعیت ایران در بین کشورهای همسایه به لحاظ رقابت‌پذیری چگونه است؟

ما در میانه قرار داریم که البته لازم است وضعیت ما بهبود یابد. تقریباً تمامی کشورهای حوزه خلیج فارس در شرایط بهتری نسبت به ما قرار دارند. قطر با رتبه ۱۷ جهانی رقابت‌پذیرترین اقتصاد منطقه است. عربستان با رتبه ۲۱، رژیم اشغالگر قدس با رتبه ۲۴ و امارات متحده عربی با رتبه ۲۵ در وضعیت بهتری نسبت به ما قرار دارند. از سوی دیگر مصر با رتبه ۸۱، سوریه با رتبه ۹۷

یادداشت

روزی کوله‌بار سفر را بستم تا از زند کرمان راهی تهران شوم و با تحصیل در دانشکده حقوق به آروزی پدرم که با این قبولی سری میان سبزه‌ها پیدا می‌کنی، چون در کار آبی و اجدادی تو جز سختی و رنج و در نهایت گرسنگی چیزی نیست، جامه عمل بپوشانم. پدر می‌گفت کشاورزی که شغل آبا و اجدادی ماست یعنی خشکسالی، ترسالی، سال پربار، سال پراقت، گرما و سرما و در نهایت تکرار و تکرار.... شب‌های طولانی زمستان روستا را به یاد می‌آورم که اهالی روستا در یک چراغ گردسوز می‌نشستند و ضمن خوردن شب چره، به کمک صاحبخانه می‌آمدند تا همراه با قهص‌ها و تکرار خاطرات، بخشی از کارهای زمستانی مثل پنجره‌ریسی، پنجه‌پاک‌کنی، آماده کردن کلاف نچ‌ها برای دار قالی و گلییم ...و... را انجام دهند و در خاطرات خود از تکرار خشکسالی، سال ملخی، رودخوردن قنات، مرگ و میر گوسفندان و سال قطعی و وبایی یاد کنند. پدرم سینه صاف می‌کرد و در پایان یک شب از شب‌های زمستانی می‌گفت: کشاورزی یعنی این، خشکسالی، ترسالی، رودخوردن قنات، یبی، بی‌محصولی، سال نعمت، درست مثل سالی که نعمت به دنیا آمد، هم‌ااشا نعمت بود، گوسفندان دوقلو زاییدند، قنات پر آب و خندهای ... آمدن تهران، شدم وکیل دادگستری و استاد دانشگاه. دستی به قلم پیدا کردم اما بد خاطرات بش‌چهره‌های زمستان روستا، رهایم نمی‌کرد و نقطه دوزخ پرگار زندگیم را به من روستا، شدم کشاورز، کشاورزی در دشت لوئین شهرستان ساوه با ده‌ها هکتار زمین و مزرعه‌های صنعتی و روزآمد با آبیاری قهرای که یک شب از شب‌های غلیبه می‌کرد، نه آفتی، نه نملخی، فکر می‌کردم تعریف پدر بر مروجوم کشاورزی دیگر مردم معنا و مفهومی ندارد. سالیانی گذشت تا راهی سفر امریکا شدم؛ بچه خاک و کشاورزی که در همه عمر، پایان محصولات سنتی و محلی را با یک پسوند امریکایی شنیده بود، تخیلمرغ امریکایی، مرغ امریکایی، سیب‌زمینی امریکایی، برنقال امریکایی و این اواخر پسته امریکایی، وقتی خودم تولیدکننده پسته شدم و همچنین به سراغ انار رفتم، در سفری به اروپا انار امریکایی هم دیدم، باید این امریکا را دید که چرا و چگونه خط آخر تولید همه محصولات سنتی کشورها به محصول مشابه امریکایی ختم می‌شود و با توجه به قیمت و کیفیت و نوع و اندازه محصول، دیگر محصول داخلی امکان رقابت با محصول امریکایی را ندارد و باید دست‌ها را بالا ببری و این یعنی تسلیم، و تازه آغاز راه است.

حاله امریکا به عراق هرچند با خوی برتری‌طلبی امریکا هماهنگ بود اما آبی بسود بر آتش گر گرفته ما ایرانیان و لحظه تاریخی دستگیری و اعدام مدام حامل شبکه‌های مردم ستمدیده. می‌رفتم تا چهره دیگری از امریکا را ببینم فارغ از اینکه امریکا در مرزهای شرقی و غربی و همچنین در خلیج‌فارس حضوری مستقیم دارد و این متکانتگ این

اقتصاد

گزارش تازه مجمع جهانی اقتصاد از رقابت‌های جهانی

ایران شصت و نهمین اقتصاد رقابت‌پذیر جهان

ترکیه در رده چهارم قرار دارد. عدم ثبات در سیاست‌های دولت و تورم دردهای دوم و سوم مشکلات بخش خصوصی در ایران به شمار می‌رود و البته عواملی مانند سلامت عمومی پایین که در بسیاری از کشورهای جهان از عوامل موثر در نامساعد بودن فضای کسب و کار است، در ایران تقریباً موضوعیت ندارد. این گزارش در کنار دیگر تحلیل‌ها و آمارها شاخصی قوی برای بهبود سیاست‌های اقتصادی کشور در سطح ملی و منطقه‌ای و حتی استانی به شمار می‌رود که می‌تواند در دستگاه‌های مختلف مورد استفاده قرار گیرد. مرکز تحقیقات اتاق بازرگانی هم‌اکنون نسبت به تعیین برخی از شاخص‌های رقابت‌پذیری در استان‌های مختلف کشور اقدام کرده و نتایج آن از طریق سایت‌های بازرگانی،

رتبه ایران	رکن	متغیر
۲۰	اندازه بازار	تورم
۴۵	ثبات اقتصاد کلان	استفاده از مدیریت حرفه‌ای
۵۴	بهداشت و آموزش مقدماتی	تمایل به تفویض اختیار
۶۶	نوآوری	در دسترس بودن آخرین تکنولوژی
۷۴	زیرساخت‌ها	شفافیت سیاستگذاری در دولت
۸۲	نهاده‌ا	محدودیت بر جریان سرمایه
۸۷	آموزش عالی و حرفه‌ای	کیفیت تأمین‌کنندگان داخلی
۹۱	پیشرفته بودن بنگاه‌ها	مشارکت زنان در نیروی کار
۹۶	امادگی تکنولوژیک	حمایت از سرمایه‌گذاری
۹۸	کارایی بازار کالا	انعطاف‌پذیری تعیین دستمزد
۱۲۰	پیشرفته بودن بازار مالی	اثرات قوانین سرمایه‌گذاری خارجی بر کسب و کار
۱۳۵	کارایی بازار نیروی کار	مقرور به صرفه بودن خدمات مالی

متغیر	رتبه ایران
گستره نرخ بهره (Interest rate Spread)	۳
نرخ ثبات‌مد در تحصیلات ابتدایی	۵
کنترل توزیع بین‌المللی	۱۵
بندهی دولت	۱۷
اندازه بازار داخلی	۱۸
اندازه بازار خارجی	۲۵
نرخ پس‌انداز ملی	۲۶
زمان لازم برای شروع یک کسب و کار	۳۰

تجربه دیدار از باغ‌های ایرانی – امریکایی

مصرف را پیدا کنند و امریکا رقیب پسته ایران نیست. بخت و اقبال هم برایم کرد و با قبول وکالت فردی ایرانی مقیم امریکا و کمک وی توانستم ویزای امریکا را بگیرم. سال گذشته که ویزای سفر به امریکا آماده شد، در وین لپ‌تایم را به همراه ۱۰ هزار دلار ردزدیدند. تا به ایران برگردم و هزینه سفر را مجدداً تهیه کنم پاییز سر رسید و زمانی که به امریکا رفتم باغات پیسته با برداشت محصول می‌رفتند که خواب زمستانی خود را آغاز کنند و عملاً جز گشت و گذاری در باغات ثمری از سفرم نبردم. به کمک همان موکل دوباره ویزای سفر به امریکا را گرفتم و این بار در فرصتی یک ماهه تقریباً نیمی از باغات پیسته و انار (دو محصولی که به تولید آن اشتغولم) در ایالت کالیفرنیا را دیدم و از اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۵۹ ورود پسته ایران به امریکا را تحریم کرد و این تحریم تا چند سال قبل به قوت خود باقی ماند و زمانی که در پایان دوره ریاست‌جمهوری بیل کلینتون این تحریم برداشته شد ولی پسته تنها ۳۰۰ هکتار بالغ نمونه پسته، صرفاً به جهت امور تحقیقاتی در شمال لس آنجلس در ایالت کالیفرنیا داشت که بیش از ۱۱۰۰ وارته پسته از کشورهای مختلف را در این باغ جمع‌آوری کرده بودند و عمده صادراتی ایران (۹۰ درصد آن) به باغات این می‌شد، کشوری که از اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۵۹ ورود پسته ایران به امریکا را تحریم کرد و این تحریم تا چند سال قبل به قوت خود باقی ماند و زمانی که در پایان دوره ریاست‌جمهوری بیل کلینتون این تحریم برداشته شد ولی پسته تنها ۳۰۰ هکتار بالغ نمونه پسته، صرفاً به جهت امور تحقیقاتی در شمال لس آنجلس در ایالت کالیفرنیا داشت که بیش از ۱۱۰۰ هکتار باغ پیسته‌ای که به جهت ترویج احداث شده بود، با حمایت از احداث باغات پیسته، هم‌اکنون دارای ۱۸۰ هزار هکتار باغ پیسته شود و از نظر تولید رقیب بلامناع ایران و ظرف چند سال انتخاب ایده با تاسف مقام اول تولید پسته را از آن خود کند. شناخت رقیبی چنین قدر که با سرعت سرسام‌آوری وارد میدان شده، برایم مهم بود. به این دلخوش بودم که پیسته ایران مرغوب‌تر است، به این دلخوش بودم که نسل جدیدی از باغداران در ایران وارد عرصه تولید شده‌اند و قادریم مانع از حرکت سریع رقیب بشویم. پسته را با همین نام ایرانی خود در جهان می‌شناسند، از طرفی مسئولان پسته در ایران ظرف ۳۰ سال گذشته با همه سختی‌ها توانسته‌اند بازار مصرف جایگزین را انتخاب کنند و امروزه هرچه تولید داشته باشیم بازار مصرف آن پذیرای محصول ماست. کشورهایی که تا سال ۱۳۵۹ حتی یک کیلو پسته وارداتی نداشتند، امروزه هزاران تن پسته از ایران وارد می‌کنند. بازارهای جدید تشنه محصول پسته هستند. امریکا که پسته از ایران وارد نمی‌کند، انتخاب‌ده اروپا هم که به بهانه قاچاق افلاتوکسین بازار منترلزی برای پسته است، اما بازار کشورهای عربی، روسیه، چین و جنوب شرقی آسیا و بعضی از کشورهای اروپایی و حتی کشورهای عضو اتحادیه اروپا با همه سنگینری خود که بیشتر جنبه سیاسی دارد، خریدار پسته ایران هستند. دلم به این خوش بود که دست‌اندر کاران پسته توانسته‌اند بازار جایگزین

صنایع و معادن استان‌ها در اختیار مراکز علمی و تصمیم‌گیری قرار خواهد گرفت. همچنین به مناسبت اولین سال رتبه‌گیری کشور در این گزارش و به منظور بررسی نتایج آن در ایران، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران در تاریخ ۱۹ آبان‌ماه سال جاری همایشی را در تهران با حضور فعالان بخش خصوصی و جامعه علمی کشور برگزار خواهد کرد.

ایران در گزارش رقابت‌پذیری جهانی ۲۰۱۱-۲۰۱۰

طبق تعریف مجمع جهانی اقتصاد، رقابت‌پذیری مجموعه‌ای از نهادهای سیاست‌ها و عواملی است که سطح بهره‌وری یک کشور را تعیین می‌کنند. سطح بهره‌وری نیز به نوبه خود سطح رفاه اقتصادی مردم در اقتصاد کشور را مشخص می‌کند. به عبارت دیگر می‌توان گفت اقتصادهایی که رقابت‌پذیرتر هستند، سطح بالاتری از رفاه را برای شهروندان خود ایجاد می‌کنند.

رقابت‌پذیری عوامل تعیین‌کننده متعدد و پیچیده‌ای دارد. طی چند صد سال گذشته، اقتصاددانان سعی داشته‌اند عوامل تعیین‌کننده ثروت کشورها را شناسایی کنند. این تلاش‌ها از نظرات آدام اسمیت در مورد تخصصی شدن و تقسیم نیروی کار گرفته تا تأکید اقتصاددانان نئوکلاسیک بر سرمایه‌گذاری در سرمایه فیزیکی و زیرساخت‌ها و بعدها توجه به ساز و کارهای دیگری چون آموزش، پیشرفت تکنولوژیکی بومی و وارداتی، ثبات اقتصاد کلان، حکمرانی شایسته، حاکمیت قانون، شفافیت و عملکرد مطلوب نهاده‌ا، پیشرفته بودن بنگاه‌ها، شرایط تقاضا، اندازه بازار و موارد بسیار دیگری را شامل می‌شود.

شاخص رقابت‌پذیری جهانی (GCI) با ارائه مجموعه‌ای از مولفه‌های مختلف و متعدد که هر یک ضمن برخورداری از ضرایب متفاوت، منعکس‌کننده جنبه خاصی از رقابت‌پذیری هستند، به تبیین این پدیده می‌پردازد. این-مولفه‌ها تحت عنوان «ارکان رقابت‌پذیری» در ۱۲ گروه نهاده‌ا زیرساخت‌ها،نیات در اقتصاد کلان، بهداشت و آموزش ابتدایی، آموزش عالی و حرفه‌ای، کارایی بازار کالا، کارایی بازار نیروی کار، پیشرفته بودن بازار مالی، آمادگی تکنولوژیک، اندازه بازار، پیشرفته بودن بنگاه‌های تجاری و نوآوری تقسیم‌بندی شده‌اند. شاخص رقابت‌پذیری هر کشور بر اساس جمعیت این ۱۲ رکن به دست می‌آید اما در نهایت نتایج محاسبات برای هر یک از ارکان فوق نیز برای کاربردهای سیاستگذاری به صورت جداگانه گزارش می‌شود.قابل ذکر است ارکان مختلف، تاثیر متفاوتی بر رقابت‌پذیری کشورهای مختلف دارند. به عنوان مثال بهترین راه افزایش رقابت‌پذیری برای کشور سوئیس با بورکینافاسو یکی نیست زیرا این دو کشور در سطوح متفاوتی از توسعه قرار دارند. بنابراین برای محاسبه شاخص رقابت‌پذیری، کشورهای جهان به سه گروه تقسیم‌بندی می‌شوند: کشورهای مبتنی بر منابع، کشورهای مبتنی بر کارایی و کشورهای مبتنی بر نوآوری. در شاخص رقابت‌پذیری جهانی ضرایب هر یک از ارکان رقابت‌پذیری با توجه به سطح توسعه‌یافتگی هر یک از کشورها تعیین می‌شود. به این ترتیب هر چند تمامی این ارکان نژاده‌گاه برای توسعه همه کشورها اهمیت دارند، میزان اهمیت هر یک از آنها به سطح توسعه آنها بستگی دارد.

وضعیت رقابت‌پذیری ایران در سال ۲۰۱۰
همان‌طور که گفته شد، ایران در سال ۲۰۱۰ در میان ۱۳۹ کشور رتبه ۶۹ رقابت‌پذیری جهانی را به خود اختصاص داده است. در جدول ۱ رتبه ایران در هر یک از ارکان نژاده‌گاه رقابت‌پذیری قابل مشاهده است. همان‌گونه که مشاهده می‌شود مهم‌ترین موانع رقابت‌پذیری در کشور پسته، کارایی بازار نیروی کار (رتبه ۱۲۵) و پیشرفته بودن بازار مالی (رتبه ۱۲۰) است. در جدول ۲ از میان ۱۱۲ متغیر مورد استفاده در محاسبه شاخص رقابت‌پذیری فهرست، متغیرهایی که در آنها ایران جزء ۳۰ کشور خا جهان است، قابل مشاهده است. در جدول ۳ نیز فهرست متغیرهایی که ایران در آنها جزء ۳۰ کشور آخر است آمده است. همان‌طور که مشاهده می‌شود، در زمینه میزان مالکیت خارجی در کشور رتبه آخر به ایران اختصاص یافته است.

تولید و خرید و نیز نگهداری باغات پسته را در امریکا بر عهده دارد، می‌گفت پدرم وقتی از باغات خود در استان کرمان جدا شد، شمال کالیفرنیا را کشف کرد و گوئی در کرمان است با همه وجود باغات پسته را در هزاران هکتار باغ احداث کرد. وقتی اواخر عمر توانست به ایران سفر کند، آرزو داشت پسته ایران را نجات دهد و شیوه نوین باغداری امریکایی را در ایران پیاده کند که عمرش وفا نکرد. دومین گروه باغداران ایرانی داخل کشور هستند؛ کسانی که صاحب باغات سنتی، نیمه‌مدرن و صنعتی هستند، از آنانی که چند هزار متر باغ دارند تا آنانی که صدها و هزاران هکتار، درست مانند فرزندان آدم که از یک پدر و مادر بودند اما دست سرنوشت هر یک

به گوشه‌اش کشاند. در این خصوص و ذکر علل و دلایل آن در آینده خواهم نوشت. در نمونه حاضر تنها به یک موضوع ساده می‌پردازم: یکی از دوستان ایرانی که دارای درجه دکترا در کشاورزی است و در ایران عضو هیات علمی دانشگاه بود و هم‌اکنون باغداری موفق در امریکاست، یک روز میزبان من بود که باغات او هم به بینیم، او ۳۰۰ هکتار باغ ۱۵ ساله تا یک ساله داشت، فاصله مزرعه‌اش تا لس‌آنجلس همانند فاصله مزرعه من یعنی ۱/۵ ساعت رانندگی بود. در طول مسیر از شیوه کاشت و داشت و برداشت محصول خود می‌گفت، یک جمله ترجیع‌بند تکراری گفتندی‌ها می‌بود «من در مزرعه‌ام حتی یک پیل ندارم.» می‌گفت نگهداری باغات من بر عهده یک نفر مهندس است که نگهداری باغات چند نفر دیگر را بر عهده‌دار است. او با شرکت‌های مختلف قرارداد دارد و کود، سم، هرس و آبیاری و در نهایت برداشت محصول زیر نظر اوست. دیگر باغداران را هم به همین صورت معل می‌کنند، مسوول برداشت هم سه الی چهار شرکت هستند که یکی از آنها همان شرکت ایرانی است که باغدار معروفی در ایران بود و با تاسف به امریکا کوچ کرد. به صورت رقابتی قیمتی روی محصول می‌گذازند و باغداران به یکی از شرکت‌ها محصول خود را می‌فروشند، این شرکت که وسایل کامل برداشت محصول را دارد، موقع برداشت همه محصول را با وسایل مدرن برداشت می‌کند و در کارخانه خود فراوری می‌کند. نماینده من که در همه مراحل نظارت دارد پول محصول را در چهار قسط و با تاریخ‌های معین وصول می‌کند. می‌گفت: کل زمان برداشت محصول ۳۰۰ هکتار باغ من چهار روز طول می‌کشد. از باب مقایسه می‌گویم، برداشت محصول یکصد هکتار باغ من در ایران حقالق دو ماه طول می‌کشد و طی این مدت، درصد بالای از محصول روی درخت در زمان برداشت و باغات ایران با بین می‌رود. اما برادر ایرانی باغدار من در امریکا این دو ماه را صرف تهیه زمین جدید برای احداث باغ می‌کند و سالیانه در مساحت باغات امریکا افزوده می‌شود. در ایران اما هزینه‌ها هر ساله اضافه می‌شود، همسایه کارگر حل نشده، باغداری سنتی کم‌اکن ادامه دارد و هزینه تهرات را بالا می‌برد.

سال پنجم ■ شماره ۱۰۵۹ *شرق* *روزانه*

حاشیه اقتصاد

هزینه سفر نیمی از مسافران هواپیما را دولت می‌پردازد

معاون وزیر راه و ترابری با بیان اینکه هزینه سفر نیمی از افرادی که هواپیما سوار می‌شوند را دولت تأمین می‌کند، گفت: یارانه‌هایی که تاکنون از طرف دولت در بخش سوخت هوایی پرداخت شده، از جیب ۹۷ درصد مردم به جیب تنها سازمان هواپیمایی کشور اظهار کرد: در حال حاضر حدود سه درصد از مسافران کشور توسط حمل و نقل هوایی جابه‌جا می‌شوند و نیمی از سه درصد افرادی که توسط حمل و نقل هوایی جابه‌جا می‌شوند، هزینه سفرشان را خود پرداخت نمی‌کنند. معاون وزیر راه و ترابری به تأکید بر اینکه در گذشته سیاست‌های دولت موجب تضعیف زیرساخت‌های صنعت هوایی شده است، پرداخت یارانه‌ها را با شیوه کنونی قابل دفاع ندانست. به گفته رئیس سازمان هواپیمایی کشوری شرکت‌های هواپیمایی به دلیل وجود یارانه و عدم آزادسازی قیمت‌ها، به جای اینکه با سرمایه‌گذاری کلان‌تر از هواپیماهای کم‌صرف‌تر استفاده کنند، با هواپیماهایی پرواز دارند که سوخت بیشتری مصرف می‌کنند. نتخونی با اعلام اینکه هم‌اکنون تنها سه فرودگاه امام خمینی (ره)، مهرآباد و شهید هاشمی‌نژاد مشهد سوده هستند، گفت: آزادسازی نرخ بلیت هواپیما شکوفایی اقتصادی صنعت و فرودگاه‌های کشور را به دنبال خواهد داشت. به گفته رئیس سازمان هواپیمایی کشوری شرکت‌های هواپیمایی به دلیل پایین بودن نرخ بلیت تمایلی به برقراری پرواز در سایر فرودگاه‌ها ندارند و به همین خاطر دولت به لحاظ اصولی موافق آزادسازی نرخ بلیت است اما به لحاظ اجرا تأمل می‌کند. طبق برخی آمارها در حال حاضر قسمت اعظم مسافران حمل و نقل هوایی کشور را کارمندان دولت تشکیل می‌دهند و پس از آن تجاری، اساتید دانشگاه و پزشکان جزء دیگر مسافران حمل و نقل هوایی هستند. خانواده‌ها درصد کمی از این تعداد را شامل می‌شوند.

تغییر پس از ۱۴ سال

جواد اسماعیلی پس از گذشت حدود ۱۴ سال و پشت سر گذشتن چهار وزیر و شش معاون وزیر، هفته گذشته بازنستشه شد. اسماعیلی با اوج گرفتن انتقاده‌ا از اعلام نشدن کالابریگ، کمبود بودجه را دلیل تاخیر طولانی دولت اعلام کرده و گفت: باید بودجه برنامه‌ریزی شده بودجه‌ای در اختیار این وزارت بازرگانی قرار ن داده است. او اعلام کرده بود که در ماه رمضان به دلیل همین مشکلات، کوینی اعلام نمی‌شود. گویا بعد از رسانه‌ای شدن این موضوع اسماعیلی با تذکر مافوق خود روبرو شده که نهایتاً به بازنشتستگی این مدیر قدیمی منجر شده است. چاپ کاغذ ویژه غیرقابل حمل کالابریگ، بررسی و پیگیری رسیدن کالاهای کالابریگی به دست مردم و خرید کوپن باطله از جمله عملکردهای موفق وی به شمار می‌رود.

قیوض برق استان‌های شمالی تعدیل می‌شود

وزیر نیرو از انجام بررسی‌هایی برای قرار گرفتن استان‌های شمالی در رده مناطق گرم جدول تعرفه برق خبر داد و گفت: در صورت ارائه مجوزهای لازم، قیمت قیوض برق شهروندان در استان‌های شمالی تعدیل می‌شود. مجید نامجو معاون اول دولت برای رسیدگی به قیوض برق استان‌های شمالی در دوره خود، کار را پسند، رسید، کرد: این موضوع در حال بررسی است و زمان‌بر است، چرا که باید اطلاعات تمامی ایستگاه‌های هوئاسانی ظرف سه سال گذشته در این استان‌ها را بررسی و در نهایت در خصوص قرار گرفتن این استان‌ها در رده مناطق گرم تصمیم‌گیری کنیم. او با اشاره به انجام بررسی‌ها درباره رطوبت و درجه حرارت استان‌های شمالی گفت: اگر نتیجه بررسی‌ها مثبت باشد استان‌های شمالی کشور در رده مناطق گرم قرار خواهند گرفت. وزیر نیرو در پاسخ به این پرسش که آیا تغییر در قیمت قیوض برق صادر شده در دوره تابستان برای مردم این استان‌ها ایجاد خواهد شد، افزود: چنانچه بررسی‌ها مثبت باشد و این استان‌ها در ردیف مناطق گرم جدول تعرفه برق قرار گیرند، به تناسب الگوی مصرف تغییر یافته و به همین نسبت نیز قیمت قیوض برق آنها که بر اساس شرایط عادی صادر شده است، تعدیل می‌شود. نامجو تصریح کرد: در چنین شرایطی وزارت نیرو مابه‌التفاوت قیمت‌ها را الگوی جدید و قیوض صادرشده در دوره تابستان را به مردم الگوی جدید می‌برمی‌گردد. نامجو به مردم استان‌های شمالی اطمینان داد: در صورت مثبت بودن نتایج بررسی و کسب مجوز از دولت این مصوبه از اول تابستان ۸۹ اجرا خواهد شد، بنابراین مردم نباید نگران باشند چرا که اجازه نمی‌دهیم حقی از آنها اجحاف شود.

اعتبار ریال ایرانی در مالزی

مسافران ایرانی در مالزی امکان تبدیل ریال ایران به ریخت مالزی را ندارند. طبق آخرین رویه‌های دادوستد کشور مالزی، مسافران عمده کشورهای صادرکننده نفت خصوصاً کشورهای نفتی منطقه هنگام ورود به کشور مالزی این امکان را دارند تا در صورت مستقیم وجه خود را به واحد پول کشور مالزی تبدیل کنند. در این میان ایران تنها کشوری است که مسافران آن امکان تبدیل ریال را به ریخت مالزی را ندارند.

دردر جدید برای گردشگران

تعدادی از هتل‌های ترکیه‌ای تورهای گردشگری ایران را نمی‌پذیرند. در خبرها آمده است برخی از هتل‌های کشور ترکیه از بستن قرارداد با تورهای گردشگری ایران سر باز می‌زنند. گویا علت این کار هم در سهامدار بودن برخی از کشورهای اروپایی و امریکایی و معانعت این سهامداران برای پذیرش تورهای گردشگری ایرانی در هتل‌های ترکیه عنوان شده است.

پیشگامان کویر یزد مجری طرح اتصال فیبرنوری به منازل شد

کنسرسیوم کویر یزد اعلام کرد: کنسرسیوم پیشگامان کویر یزد با انعقاد قرارداد با شرکت مخابرات ایران مجری طرح اتصال فیبر نوری(FTTX) به منازل شد. سیدمطمعی سجادی با اشاره به اخذ مجوز باغداری الکترونیکی توسط این تعاونی اظهار داشت: اتصال فیبر نوری به منازل یکی از زیرساخت‌های مهم باغداری الکترونیک محسوب می‌شود. به گفته وی، کنسرسیوم پیشگامان کویر یزد اجرای پروژه نصب فیبر نوری به منازل را به منظور تأمین ارتباطات طرح طی دو ماه آینده عملیاتی و اجرا می‌شود، گفت: در فاز نخست تنها تهران تحت پوشش این طرح قرار خواهد گرفت. به موقیقت در تهران آغاز شود، این پروژه در مراحل بعدی در سراسر اجرا می‌شود.